

Föreläsning 7, del c

Integration genom variabelsubstitution:

$$\int f(g(t)) g'(t) dt = \int f(x) dx \quad \text{där } x = g(t)$$

Vi har redan sett två specialfall av regeln.

Kom ihåg från Föreläsning 5:

$$\textcircled{1} \quad \int \frac{g'(t)}{g(t)} dt = \ln |g(t)| + C$$

$$\textcircled{2} \quad \int f(at+b) dt = \frac{1}{a} F(at+b) + C$$

där F är en primitiv funktion till f och a och b är konstanter ($a \neq 0$).

Vi visar att $\textcircled{1}$ och $\textcircled{2}$ är specialfall av den allmänna regeln:

$$\textcircled{1}: \quad \text{sätt } f(x) = \frac{1}{x}:$$

$$\int f(g(t)) g'(t) dt = \int f(x) dx \Leftrightarrow$$

$$\int \frac{1}{g(t)} g'(t) dt = \int \frac{1}{x} dx \Leftrightarrow$$

$$\int \frac{g'(t)}{g(t)} dt = \ln |x| + C = \ln |g(t)| + C$$

$$\textcircled{2}: \quad \text{sätt } g(t) = at+b \Rightarrow g'(t) = a:$$

$$\int f(g(t)) g'(t) dt = \int f(x) dx \Leftrightarrow$$

$$\int f(at+b) a dt = F(x) + C \Leftrightarrow$$

$$\int f(at+b) dt = \frac{1}{a} F(x) + C$$

(egentligen C/a)

Ex] Beräkna $\int \frac{1}{x^2+4} dx$!

Vi vet att $\int \frac{1}{x^2+1} dx = \arctan x + C$. Kan vi

“göra om fyran till en etta”? Enligt $\textcircled{2}$:

$$\int \frac{1}{x^2+4} dx = \int \frac{1}{4\left(\frac{x^2}{4}+1\right)} dx = \frac{1}{4} \int \frac{1}{\left(\frac{1}{2}x\right)^2+1} dx =$$

$$= \frac{1}{4} \left(\frac{1}{1/2} \arctan\left(\frac{1}{2}x\right) \right) + C = \frac{1}{2} \arctan \frac{x}{2} + C$$

Vi kan också använda regeln om integration genom variabelsubstitution “åt andra hållet”:

$$\int \frac{1}{x^2+4} dx = \int \frac{1}{(2t)^2+4} dx = \int \frac{1}{4t^2+4} dx =$$

$$= \frac{1}{4} \int \frac{1}{t^2+1} dx = \frac{1}{4} \int \frac{1}{t^2+1} \frac{dx}{dt} dt =$$

$$= \frac{1}{4} \int \frac{1}{t^2+1} \cdot 2 dt = \frac{2}{4} \arctan t + C = \frac{1}{2} \arctan \frac{x}{2} + C$$

$$\text{där } x = 2t \Leftrightarrow t = \frac{x}{2}$$